

10.2.2017

Salassa pidettävä JulkL 24.1 § 12 k
makrovakauspäätöksen julkistamiseen
asti

Finanssivalvonta
PL 103
00101 Helsinki

Viite

Lausuntopyyntönnö 2.2.2017 (FIVA 2/02.08/2017)

LAUSUNTO FINANSSIVALVONNAN JOHTAJAN PÄÄTÖSESITYKSESTÄ JOHTOKUNNALLE MAKROVAKAUSVÄLINEISTÄ

Finanssivalvonta on pyytänyt sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa Finanssivalvonnan johtajan päätösesityksestä makrovakausrälineistä Finanssivalvonnan johtokunnan päätöksentekoa varten.

Finanssivalvonnan johtaja esittää, että Finanssivalvonnan johtokunta

- *asettaa lain luottolaitostoiminnasta 10 luvun 4§:ssä mainitun muuttuvan lisäpääomavaatimuksen edelleen 0,0 %:n tasolle.*
- *päättää valmistelujen aloittamisesta luottolaitoskohtaisen 15 %:n alarajan asettamiseksi sisäisiä malleja käyttävien luottolaitosten asuntoluottokannan keskimääräiselle riskipainolle.*

Lausuntopyynnön mukaan muuttuvan lisäpääomavaatimuksen ensisijaisena perusteena käytettävä luottokannan ja BKT:n suhteen trendipoikkeama on pienentynyt. Tuorein havainto vuoden 2016 kolmannelta neljännekseltä on -1,3 prosenttiyksikköä ja antaa muuttuvalle lisäpääomavaatimukselle edelleen ohjearvon 0,0 %. Luottokanta/BKT-trendipoikkeama on pienentynyt vuodesta 2010 ja sen tuorein havainto on pienin sitten vuoden 2003. Kotitalouksien velkaantuneisuus on edelleen kasvanut. Muut täydentävät riskimittarit (mm. kokonaistalouden ja vaihtotaseen kehitys, luotonannon kasvuvauhti, asuntohintojen kehitys, riskien hinnoittelu ja pankkien haavoittuvuudet) eivät kuitenkaan viittaa kokonaisuudessaan sellaiseen rahoitusjärjestelmän riskien kasvuun, joka edellyttäisi muuttuvan lisäpääomavaatimuksen kasvattamista pankkien suhdanneluonteisen riskinsietokyvyn parantamiseksi.

Euroopan järjestelmäriskikomitea varoitti marraskuussa 2016 Suomea kotitalouksien korkeasta velkaantumisesta. Komitea kiinnitti huomionsa siihen, että velkaantuminen voi muodostaa riskin rahoitusjärjestelmän vakaudelle ja reaaliatalouden kehitykselle keskipitkällä aikavälillä. Kesäkuun 2016 jälkeen kotitalouksien velkaantumisen kasvu on edelleen jatkunut.

Finanssivalvonnan johtaja esittää, että kasvavien keskipitkän aikavälin riskien torjumiseksi, että on perusteltua asettaa 15 %:n alaraja sisäisiä malleja käyttävien luottolaitosten asuntoluottokannan keskimääräiselle riskipainolle. Tavoitteena on alarajan voimaantulo 1.1.2018. Tällöin pankeille jää riittävä

Sähköisesti allekirjoitettu | Signerad elektroniskt | Signed digitally

aika muutoksen toteuttamiseen. Alarajan asettaminen 15 %:iin vahvistaisi Suomen luottolaitossektorin riskinsietokykyä tilanteessa, jossa velkaantuneisuus edelleen kasvaa. Alaraja asetettaisiin vakavaraisuusasetuksen artiklan 458 nojalla ja päätös korvaisi kesäkuussa 2016 tehdyn päätöksen.

Asuntoluottojen enimmäisluototussuhde rajoittaa myönnettävän asuntoluoton määrän enintään 90 %:iin (ensiasunnon hankintaa varten enintään 95 %:iin) vakuuksien käyvästä arvosta luottoa myönnettäessä. Finanssivalvonnan johtokunta voi rahoitusvakauteen kohdistuvien riskien poikkeuksellisen kasvun rajoittamiseksi päättää alentaa näitä enimmäismääriä enintään 10 prosenttiyksiköllä. Lisäksi se voi päättää rajoittaa muiden vakuuksien kuin esinevakuuksien huomioon ottamista luototussuhdetta laskettaessa.

Enimmäisluototussuhdetta koskevan markkinavaikutusanalyysin alustavat tulokset ovat valmistuneet. Enimmäisluototussuhteen mahdollinen kiristäminen tai luototussuhdetta laskettaessa huomioon otettavien vakuuksien rajoittaminen edellyttävät kuitenkin jatkoanalyysia, joten Finanssivalvonnan johtaja ei tässä vaiheessa ehdota enimmäisluototussuhteen alentamista. Finanssivalvonta seuraa velkaantuneisuuskehitystä kuitenkin tehostetusti. Finanssivalvonta katsoo, että kotitaloussektorin velkaantumiseen liittyvät rakenteelliset haavoittuvuudet ovat säilyneet historiallisesti suurina, ja edelleen kasvanut velkaantuminen korostaa keskipitkän aikavälin vakausuhkia rahoitusjärjestelmälle ja kokonaistaloudelle.

Finanssivalvonnan johtaja esittää muuttuvaa lisäpääomavaatimuksen asettamista edelleen 0,0 %:n tasolle sekä valmistelujen aloittamista luottolaitoskohtaisen 15 %:n alarajan asettamiseksi sisäisiä malleja käyttävien luottolaitosten asunto-luottokannan keskimääräiselle riskipainolle. Välitöntä tarvetta asuntoluottojen enimmäisluottosuhteen alentamiseen tai luototussuhdetta laskettaessa otettavien vakuuksien rajoittamiseen ei tämän hetkisen arvion mukaan ole. Sosiaali- ja terveysministeriö yhtyy Finanssivalvonnan johtajan esitykseen.

Kansliapäällikkö

Päivi Sillanaukee

Erityisasiantuntija

Ilari Keso

TIEDOKSI

Kirjaamo/STM

Osastopäällikkö Outi Antila/STM

Ylimatemaatikko Mikko Kuusela/STM

